

Hallintokantelu

Ympäristölautakunta 21.08.2024 § 84
265/11.01.00/2024

Valmistelija: Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen

Kantelun sisältö ja perustelut

██████████ ovat jättäneet Ylöjärven ympäristölautakunnalle osoitetun hallintokantelun koskien maa-ainesluvan ottamisen valvontaa.

Kantelussa viitataan 22.9.2020 tehtyyn tarkastukseen ja siitä tehtyyn muistioon. Kantelussa tuodaan esille, että ottamista ei ole keskeytetty ja ajankohta mihin asti vakuus on voimassa. Kantelussa kerrotaan luparajojen merkitsemisestä, näihin liittyvistä vastuista, kantelijan näkemys oton keskeyttämisestä sekä siitä miten maisemointiin on sallittu käyttää maa-aineksia lupa-alueen ulkopuolelta. Kantelussa kerrotaan, että katselmuspöytäkirjoissa ei saa olla totuuden vastaisesti mainintaa, että maa-ainesten ottaminen on tapahtunut voimassa olevan luvan mukaisesti. Myös ottamisalueen huomattava ylitys ja sitä kautta luiskista saatu luvaton maa-ainemäärä olisi mainittava. Sillä on huomattavaa merkitystä luvan haltijan ja maanomistajan välisissä jatkoprosesseissa ja että tässä tapauksessa vastuuvollinen on myös Ylöjärven kaupunki ja sen ympäristötoimi. Kantelijat tuovat myös esille, että maanomistaja on päässyt alueella suoritettaviin katselmuksiin pyynnöistään huolimatta vain yhden kerran ja että toiminnanharjoittaja on kieltänyt maanomistajan kutsumista katselmuksiin, jota valvontaviranomaiset ovat noudattaneet.

Kantelussa tuodaan esille toiminnanharjoittajan konsultin laskelmat ja lupa-alueen määritelmät, sen, että kantelijat katsovat, että kaupungin mittauspalveluita käyttämällä valvontaviranomaiset olisivat saaneet puolueetonta asiantuntijapalvelua. Kantelijat katsovat, että toiminta olisi pitänyt välittömästi keskeyttää, kun on todettu lupaehdoista rikotun. Kantelijat kertovat, että heille olisi muun muassa ilmoitettu, etteivät kaupungin mittauspalveluiden käyttöoikeudet kuulu valvojien oikeuksiin ja että otettujen maa-ainesten määrää koskevissa kiistoissa tulisi maanomistajan hakea ratkaisua oikeusasteista. Lisäksi kantelussa tuodaan esille, että maanomistajan tulee luottaa, että valvontaviranomainen huolehtii niiltä osin myös hänen oikeuksistaan.

Kantelussa vaaditaan muun muassa, että ympäristötoimi veloitetaan suorittamaan lupa-alueen koillisosassa alkuperäisen lainvoimaisen luvan ottamisalueen rajauksen merkintä maastoon, sekä määrittämään laittomasti otettujen massojen määrä, jos sellaista havaitaan. Lisäksi vaaditaan, että ympäristötoimi veloitetaan järjestämään maanomistajan kanssa katselmus- ja neuvottelutilaisuuden ongelmallisesta tilanteesta, jotta kaupunki voisi välttyä mahdollisista jatkotoimenpiteiltä, olemaan hyväksymättä alueen lopputarkastusta, olemaan palauttamatta jälkitoimenpiteiden suorittamisen vakuutta ja järjestämään lisäkoulutusta viranhaltijoilleen maa-ainesasioiden tehokkaasta ja lainmukaisesta hoitamisesta. Lisäksi kantelussa tuodaan esille, että ympäristölautakunta/ympäristötoimi ei saa hyväksyä Tampereen Autokuljetus Oy:n hakemusta aitausveloitteen poistamisesta jyrkimmiltä kohdilta.

Kokonaisuudessaan hallintokanteluasiakirja on kokousasian [oheismateriaalina](#).

Kantelun perusteena olevat tapahtumat

Ylöjärven ympäristölautakunta hyväksyi 4.5.2010 § 103 maa-ainesluvan [REDACTED] Ympäristölautakunta rajasi päätöksellään 4.5.2010 § 103 ottoaluetta hakemusta suppeammaksi eikä luvassa määritelty kokonaisottomäärää. Maa-aineslupa sai lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 15.2.2013. Lupa siirrettiin Tampereen Autokuljetus Oy:lle ympäristölautakunnan päätöksellä 29.10.2013 § 142.

Maa-ainestenottoalueella on tehty tarkastukset/valvontakäynnit ainakin 20.6.2022, 21.6.2021, 3.6.2021, 22.9.2020, 10.9.2019, 1.4.2019, 18.9.2018, 5.10.2017, 12.9.2017, 13.9.2016, 9.9.2015, 11.9.2014 sekä aloitustarkastus 4.11.2013.

Toiminnanharjoittajaa on pyydetty huomioimaan riittävien etäisyyksien säilyttäminen ottorajoihin luiskaamisen mahdollistamiseksi ensimmäisen kerran vuonna 2017. Tällöin on todettu, että alueen länsi- ja eteläreunalla otto on saavuttanut sallitun rajan ja että koillisnurkassa ei voida tehdä luvan mukaista luiskaa enää paikalleen, mutta massoja on siirrettävissä itäreunalta. Itäreunalle tulee jättää riittävä etäisyys reunaan luiskien aikaansaamiseksi ja massojen siirtämiseksi koillisosan luiskiin. Helmikuussa 2019 luvanhaltijaa on ohjeistettu, että luvan mukaisen ottamisalueen rajojen oikeellisuus pitää tarkistaa ja liian kauaksi mahdollisesti edennyt raja tulee täyttää ottamistoiminnan käynnistyttyä. Huhtikuun 2019 tarkastuksella jatkotoimenpiteisiin on kirjattu, että toiminnanharjoittajan tulee huolehtia siitä, että maa-ainesten otossa ei mennä kaivualueen rajan yli, jotta luvassa edellytetty luiskaus 1:3 onnistuu sallitulta ottamisalueen reunalta.

Syksyn 2019 tarkastuksella on todettu, että kaivualueiden reunat on jo saavutettu, mutta maa-ainesten ottoa ei ole ulotettu vielä sallittuun syvyyteen.

Ottoalueen ylityksistä ja ottoalueen rajojen määrittelystä on pidetty marraskuussa 2020 neuvottelu luvanhaltijan kanssa. Neuvottelussa todettiin, että alueen länsipuolen luiskassa on menty ottoalueen rajan yli, mutta koska alue on maisemoitu ja puustoittunut, ei alueen täytön ole katsottu olevan perusteltua. Itäpuolen rintausten osalta on sovittu, että ottoalueen ylitykset tulee täyttää mahdollisimman pian. Luiskien täytöt tulee suorittaa lupa-alueen muilla maa-aineksilla. Rinteet luiskataan 1:3 ja puita istutetaan lupaehtojen mukaisesti. Neuvottelussa on sovittu, että luvanhaltijan konsultti toimittaa uudet suunnitelmakuvat maisemoinnista.

Toiminnanharjoittaja on pyytänyt maisemoinnista luiskien hyväksymistä keväällä 2021. Tarkastuksen 3.6.2021 perusteella ympäristönsuojelu edellytti osittain itäpuolisen rintausten loiventamista. Tarkastuksella 21.6.2021 hyväksyttiin maisemoinnit rintausten osalta. Alueella ei ole ollut vuoden 2020 jälkeen varsinaista ottotoimintaa.

Luvanhaltijalta on pyydetty selvitystä ottoalueen rajoista tammikuussa 2022 maanomistajalta saatujen yhteydenottojen perusteella. Luvanhaltija antoi selvityksen.

20.6.2022 pidetyn tarkastuksen perusteella edellytettiin, että vanhan ottoalueen jyrkät rintaukset tulee aidata pysyvin aidoin, mutta muuten vanhan ottoalueen

osalta ei ole syytä ryhtyä muihin toimenpiteisiin. Muistioon on kirjattu, että toiminnanharjoittajan tulee pyytää uutta loppukatselmusta, kun aitaukset on tehty ja samalla tarkistetaan alueelle istutettujen taimien tilanne.

Kantelun liitteenä oleva tarkastusmuistio koskee luvanhaltijan tilaamaa lupatarkastusta, mutta tarkastuksella jälkihoitotoimenpiteitä ei ole kokonaisuudessaan hyväksytty. Tarkastuksella on muun muassa sovittu siitä, että luvanhaltija teettää alueella mittaukset, kuinka paljon otettavaa maa-ainesta luvan mukaisella ottamisalueella vielä on. Mittaus on tarvittu, sillä lautakunnan rajatessa ottoaluetta, ei tehty päätöstä maksimiottomäärästä. Mittauksissa on ohjeistettu huomioimaan, että alueen maisemointiin ja luvan mukaisiin luiskauksiin jää riittävästi maa-ainesta. Joiltain osin alueen maisemointi odotti päätöstä viereisen alueen maa-ainesluvasta. Luvanhaltijaa on pyydetty tilaamaan uusi lopputarkastus, kun kaikki jälkihoitotoimenpiteet on suoritettu.

Asiassa tulee huomioida, että vastuu luvassa määräytyistä velvoitteista, esimerkiksi jälkihoidosta, on luvan haltijalla luvan voimassaoloajasta ja vakuudesta riippumatta, kunnes velvoitteet on hyväksyttävästi toteutettu.

Kantelussa viitatus 22.9.2022 pidetyn tarkastuksen muistion laatija on lisäksi antanut kanteluun vastineen.

Toimivalta: Hallintosääntö 121 §

Lisätietoja päätöksestä: Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen, p. 040 168 5784, sähköposti etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Oheismateriaali / Oheismateriaalit:

- hallintokantelu
- vastine
- maa-aineslupa, ympäristölautakunta 4.5.2010 § 103 sekä päätöksen liitekartta
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös 25.11.2011, 11/0666/2

Esittelijä: Johtava rakennustarkastaja Johanna Venäläinen

Päätösehdotus: Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta päättää merkitä tiedoksi saapuneen hallintokantelun ja viranhaltijalta saadun selvityksen ympäristönsuojelun toteuttamasta valvonnasta. Lautakunta katsoo, että hallintokantelu ai anna aiheita toimenpiteisiin. Jatkossa on hyvä selkeyttää käytäntöjä kaupungin mittauspalveluiden käytöstä epäselvissä valvontapauksissa ja varmistaa, että ympäristönsuojelun valvontaresurssit ovat riittävät. Lisäksi lautakunta toteaa, että hallintokantelun taustalla olevan maa-ainesasian käsittelyä jatketaan maa-aineslain mukaisena valvonta-asiana ja vireillä oleva lupahakemus maisemointia koskevan lupamääräyksen muuttamisesta käsitellään lautakunnassa myöhempänä ajankohtana erillisenä kokousasiana.

Kanteluasian ratkaisun perusteet

Hallintokantelusta säädetään hallintolain (434/2003) 8 a luvussa. Hallintolain 53 b §:n hallintokantelun käsittelystä mukaan valvova viranomainen ryhtyy niihin toimenpiteisiin, joihin se hallintokantelun perusteella katsoo olevan aiheita. Jos kantelun johdosta ei ole aiheita ryhtyä toimenpiteisiin, siitä tulee viivytyksettä ilmoittaa kantelun tekijälle. Hallintokantelua käsiteltäessä on noudatettava hyvän hallinnon perusteita ja turvattava niiden henkilöiden oikeudet, joita asia välittömästi koskee.

Hallintolain 53 c §:n mukaan valvova viranomainen voi hallintokanteluasiassa antamassaan ratkaisussa kiinnittää valvottavan huomiota hyvän hallinnon vaatimukseen tai saattaa tämän tietoon käsityksensä lain mukaisesta menettelystä. Jos tätä ei asian kokonaisarvosteluun vaikuttavat seikat huomioon ottaen pidetä riittävänä, valvottavalle voidaan antaa huomautus, jollei kantelun kohteena oleva teko luonteensa tai vakavuutensa perusteella anna aihetta ryhtyä toimenpiteisiin muussa laissa säädetyn menettelyn käynnistämiseksi. Viimeksi mainitussa tapauksessa kantelun käsittely raukeaa.

Päätös:

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöpäällikkö oli poissa kokouksesta päätöksenteon ajan klo 17.31-17.32.